

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ทัศนคติของเกษตรกรในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี
ผู้เขียน	นางสาวพรรณภักดิ์ ฐารัตนสกุล
ปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการอุตสาหกรรมเกษตร)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	อาจารย์ ดร. พิชญลักษณ์ พิชญกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของเกษตรกรในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คนซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่ทำการเกษตรอินทรีย์จาก 3 ตำบลแม่แฝก ตำบลหนองแห้ง และตำบลป่าไผ่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอเป็นตารางร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย โดยมีระดับความเชื่อมั่นที่ 0.95 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม

จากการศึกษา ทัศนคติของเกษตรกรในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีโดยพิจารณาจากองค์ประกอบของทัศนคติ 3 ด้านของเกษตรกรในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ คือด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกและด้านพฤติกรรมได้ ผลการศึกษาดังนี้

องค์ประกอบด้านองค์ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีความเข้าใจเรื่อง การใช้น้ำในการเพาะปลูก พื้นที่ในการเพาะปลูก การใช้สารเคมี การเก็บรักษาผลผลิต และการจัดบันทึก แต่ยังคงมีความเข้าใจเรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต

องค์ประกอบด้านความรู้สึกรองเกษตรกรที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเกษตรกรมีความรู้สึก ว่า ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด คุ่มค่ากับการลงทุน ทำให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค การผลิตสามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับได้ ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต แต่เกษตรกรยังมีความรู้สึกต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ว่าเป็นระบบที่ทำได้ยากต่อการปฏิบัติ

องค์ประกอบด้านพฤติกรรมของเกษตรกรในที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วยเรื่องการปลูกพืชสลับหมุนเวียน การจัดการดิน การใช้สารเคมีที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง การบันทึกการใช้สารเคมี การบันทึกข้อมูลการเพาะปลูก การสวมชุดป้องกันสารเคมี การเก็บเกี่ยวในระยะที่ปลอดภัยจากสารเคมีที่ตกค้าง การจัดการสภาพแวดล้อมภายในแปลงและโดยรอบ มีการจัดบริเวณจัดสถานที่จัดเก็บสารเคมี การกำจัดขยะในแปลงเพาะปลูก และโรงคัดแต่งบรรจุอย่างเป็นสัดส่วน ในส่วนการบันทึกและการจัดเก็บเอกสาร และการเลือกใช้เทคโนโลยีที่ผลิตอย่างถูกต้องยังมีระดับการปฏิบัติระดับปานกลาง รวมถึงความพร้อมในการที่จะเผยแพร่ความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆต่อไป

ระดับความรุนแรงของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) สรุปได้ว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับแรก ได้แก่ สถานที่เก็บรักษาผลผลิตของเกษตรกรมีสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคอาศัยอยู่บริเวณที่เก็บผลผลิตเป็นจำนวนมาก รองลงมาการละเลยการจดบันทึกข้อมูลต่างๆในการเพาะปลูก สถานที่ในการเพาะปลูกมีแหล่งของศัตรูพืชอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการควบคุมการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตามคุณภาพที่กำหนดไว้ได้ แหล่งน้ำใกล้สถานที่เพาะปลูกของมีปัญหา น้ำเสียเนื่องจากมีโรงงานทิ้งน้ำเสียเป็นประจำ ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตตามระยะเวลาที่เหมาะสมตามเกณฑ์ในแผนการควบคุมการผลิตได้ หน่วยงานทางภาครัฐทำการอบรมและเผยแพร่ความรู้อย่างไม่ต่อเนื่อง พื้นที่เพาะปลูกของท่านมีสารเคมีและวัตถุอันตรายตกค้างในดิน เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมอันเนื่องมาจากขาดข้อมูลที่ชัดเจน และบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงในการเพาะปลูกมีการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายในการเพาะปลูก

จากการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ผู้ศึกษาได้มีข้อเสนอแนะต่างๆ ดังนี้ควรที่จะมีบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งณรงค์ ให้มีการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ให้ครอบคลุมเนื่องจากเป็นโอกาสที่ดีของเกษตรกร ที่มีพื้นฐานความรู้ด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มาแล้ว ดังนั้นการต่อยอดไปเป็นการปฏิบัติก็จะทำได้สะดวก ควรมีตัวอย่าง

เกษตรกรที่มีการผลิตแบบ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) และได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าการผลิตแบบปกติ รัฐบาลควรมีโครงการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชและปุ๋ยให้กับเกษตรกร ภาคเอกชนควรมีโครงการสนับสนุนในการขุดเจาะบ่อบาดาลให้เกษตรกรเพื่อใช้ในการเพาะปลูก ทางภาครัฐและเอกชนควรมีการเข้ามาจับมือในการส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาเพื่อตรวจสอบสารปนเปื้อนในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร พร้อมแนะนำวิธีแก้ไขให้กับเกษตรกร และภาครัฐและเอกชน ควรมีการจัดอบรมและจัดสัมมนาการเชิงปฏิบัติการให้กับเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และสามารถนำไปเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจได้

Independent Study Title	Attitudes of Farmers in San Sai District, Chiang Mai Province Towards Organic Farming with Good Agricultural Practice
Author	Miss Phunphiphuk Ratharattanasakul
Degree	Master of Business Administration (Agro-Industry Management)
Independent Study Advisor	Dr. Pichayalak Pichayakul

ABSTRACT

The objective of this research is to study attitudes of farmers in San Sai district, Chiang Mai province towards organic farming with Good Agricultural Practice (GAP). A questionnaire is used to collect data from 136 samples which are farmers of organic farming in 3 sub-districts namely Mae Faek, Nong Yaeng, and Pha Pai in San Sai district. The data is analyzed and described by descriptive statistics as percentage, frequency, and mean, with a confidence level of 0.95.

The study considers 3 compositions of attitudes of farmers in San Sai district , Chiang Mai, toward organic farming with GAP, which are knowledge and understanding, feeling, and behavior. The research findings are as follows.

In the aspect of knowledge and understanding, it is found that the farmers had very good knowledge and understanding towards organic farming with GAP. They knew and understood about water use in farming, cultivation areas, chemical use, product storage, note-taking, but still lacked understanding about production harvest.

In the aspect of feeling, the farmers had good feeling towards organic farming with GAP. They felt that good-quality production would be required by the market, so it was worth investing to make the production safe for consumers. The production could also be investigated retrospectively; the farmers had better quality of life; and there were no adverse effects on the

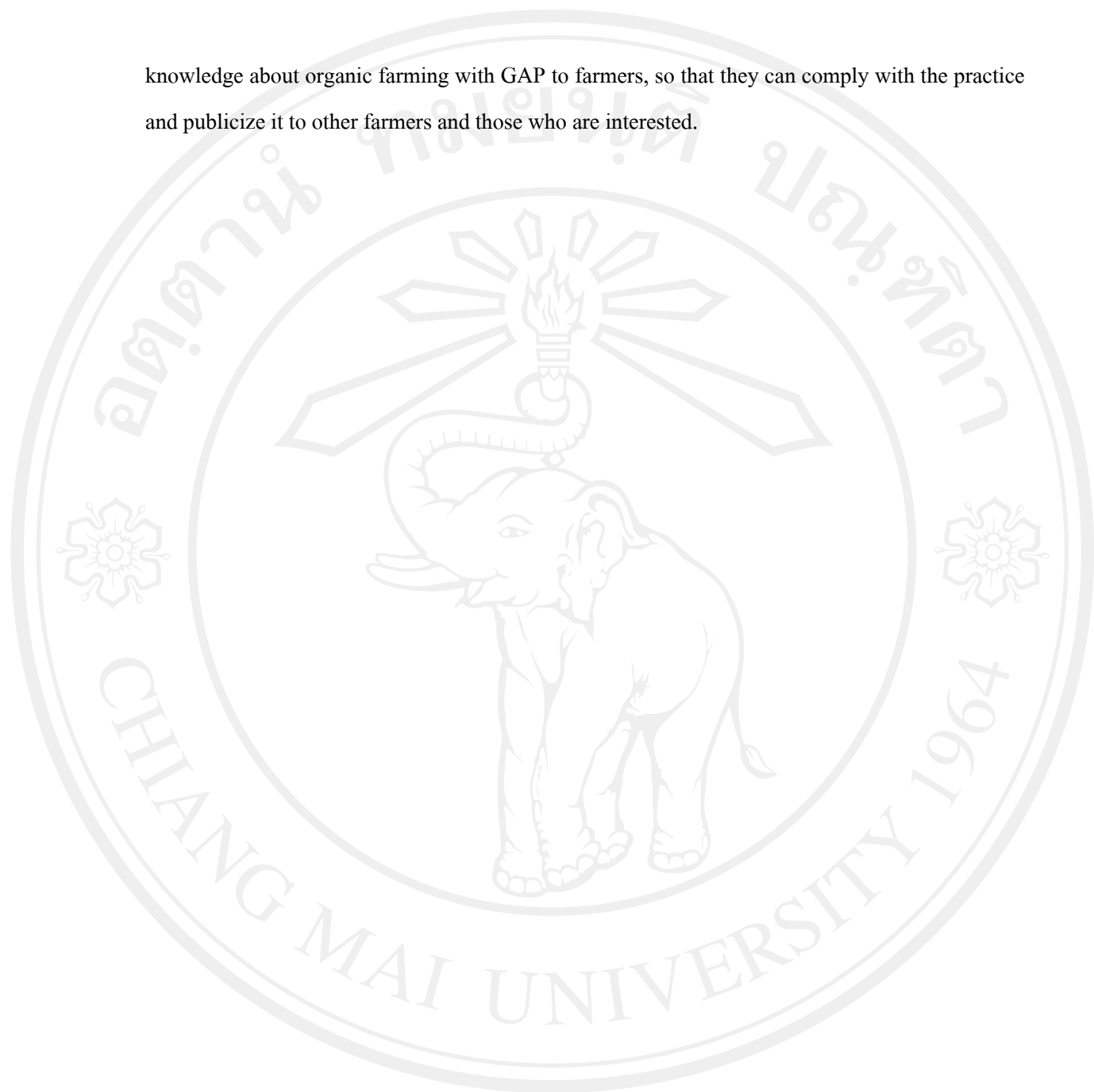
environment and living things. However, the farmers still felt that the organic farming with GAP was a hard thing to do.

In the aspect of behavior, it is found that the farmers had good behaviors regarding organic farming with GAP. They followed a practice of crop rotation, soil management, use of legally registered chemicals, note-taking about chemical use and cultivation, use of chemical protection suits, production harvest in the period that was safe from chemicals residue, management of environment in and out of cultivation beds, provision of areas for chemicals storage, dispose of rubbish in cultivation beds, and provision of separate cut-up and packaging plants. For note-taking, document collection, right use of production technology, and readiness in publicizing the knowledge to other farmers, the farmers had only average behaviors regarding these practices.

For severity of problems that are obstacles for organic farming, it is found in a high level. The most severe problem was finding of disease carrying animals in production storage areas, followed by farmers' neglect of taking note about cultivation, finding of lots of pests in cultivation areas, farmers' failure to comply with production control plan for quality control, finding of pollution in water resources near cultivation areas due to waste from industrial plants, farmers' failure to harvest production at an appropriate time according to the production control plan, discontinued training from government agencies, finding of residues of chemicals and harmful substances in soil, farmers' lack of understanding in discipline and concept of GAP due to shortage of clear information, and use of chemicals and harmful substances in nearby areas.

Suggestions from the study are that related parties, both individuals and organizations, should promote organic farming with GAP by giving knowledge to farmers, in order to put it in practice. An example of organic farming with GAP that provides better returns than ordinary farming should be raised to persuade and attract farmers. Moreover, the government should launch a project to provide crop seeds and fertilizers for farmers, while the private sector should support drilling of artesian well for farmers to use in cultivation. In addition, both the government and private sectors should play an important role in sending officers to investigate contaminants in cultivation and give solutions to farmers. Furthermore, trainings and operational seminars should be held by both the government and private sectors to give clearer understanding and

knowledge about organic farming with GAP to farmers, so that they can comply with the practice and publicize it to other farmers and those who are interested.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved